

spěch jeho mandanta se může státi, zvláště když ve sporu odpůřícím rozsudek byl již vynesena a odvolání podáno bylo.

Podle náhledu konkursního soudu netvoří v napadeném usnesení uplatňovaná skutečnost důležitý důvod podle § 88 (4) k. ř. a bylo proto rekursu vyhověno a návrh na zbavení JUDra T. úřadu člena věřitelského výboru zamítnut.

Nejvyšší soud dovolací rekurs člena věřitelského výboru, který také podal návrh na zbavení JUDra T. funkce člena věřitelského výboru odmítl, ale dovolacímu rekursu správce podstaty vyhověl a napadené usnesení rekursního soudu v ten rozum změnil, že se rekurs JUDra T. (jenž zbaven byl členství věřitelského výboru) odmítá. Návrh na útraty zamítnut. Odůvodnění: Jde především o otázku, zda členu výboru věřitelského v řízení konkursním přísluší právo rekursu do usnesení soudu, jímž byl zproštěn svého úřadu jako člen výboru. Rekursní soud se vůbec neobíral touto otázkou, vyřídil rekurs JUDra T. věcně, máje patrně za to, že mu právo rekursu přísluší; leč neprávem.

Dle § 175 (2) konk. ř. lze si stěžovati rekusem do opatření a rozhodnutí konkursního komisaře pokud konkursní řád nestanoví nic jiného. Pořad instancí při rozhodnutích konkursního soudu není zvlášť upraven, platí tu obecný předpis § 4 i. n. Z toho plyne, že si lze zásadně stěžovati do každého opatření, usnesení a rozhodnutí vydaného v řízení konkursním a jelikož není omezen ani okruh osob, oprávněných k podání rekursu (pokud není jiného ustanovení), dlužno právo rekursu zásadně přiznati každému, kdo na konkursním řízení jest účastníkem anebo vystupuje v mezích svého úřadu jako správce atd. a cítí se dotčeným výrokem zkráceným ve svém právu. Tyto v zákoně sice neuvedené, avšak z věci samé plynoucí předpoklady nejsou však dány u člena výboru věřitelského, který byl soudním usnesením zproštěn svého úřadu. Nemáť ani nároku na svěřený mu úřad, takže se nemůže cítiti zkráceným ve svém právu proto, že byl úřadu toho zproštěn, ani nejedná v mezích svého úřadu, ježto obor působnosti vymezený v § 89 konk. ř. nenáleží členům výboru věřitelského jako jednotlivcům, nýbrž jen výboru jako celku, který jej vykonává, usnášeje se většinou hlasů. Nelze proto členu věřitelského výboru přiznati právo rekursu do usnesení naznačeného obsahu. (Viz Bartsch-Pollak str. 553 a literaturu tam uvedenou.)

Rekursní soud proto pochybil, vyřídil věcně rekurs JUDra T. do usnesení soudu první stolice, jímž byl zproštěn úřadu jako člen věřitelského výboru, místo aby jej odmítl jako nepřipustný. Jelikož pak z uvedených důvodů dále plyne, že členu výboru věřitelského jako takovému nenáleží právo rekursu ani do soudního usnesení o návrhu na zproštění jiného člena, bylo dovolací rekurs člena věřitelského výboru rovněž odmítnouti jako nepřipustný, dovolacímu rekursu správce podstaty konkursní však vyhověti a napadené usnesení zmítnuti v ten rozum, že se rekurs JUDra jako nepřipustný odmítá.

Dle § 173 odst. 1. konk. ř. nepatří, pokud nejde o právní rozepře, předpis § 41 a 55 c ř. s. o nákladech, proto musil býti zamítnut návrh správce podstaty, učiněný v dovolacím rekursu na přisouzení útrat jeho.

Přídavek »lidový« nesmí do firmy k označení podniku počít býti libovolně, zvláště nikoli k účelům konkurenčním.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 1. října 1927 R I 809/27. Obchodní soud v Praze Firm 4560/27.)

Firma Lidová pekárna, zapsaná společnost s r. obm., podala stížnost do usnesení rejstříkového soudu, pokud jím ve zvoleném názvu společnosti uznán byl nepřipustným výraz »Lidová«.

Soud druhé stolice však stížnosti z těchto důvodů nevyhověl: Dle § 5 zákona č. 58/1906 ř. z. má býti věcná firma společností s ruč. obm. vzata z předmětu závodu a musí tudíž k němu věcně ukazovati.

Zvolený výraz »Lidová« při předmětu ohlášeného podnikání (pekárny) neodpovídá tomuto požadavku, neboť není zvláštního důvodu pro toto bližší označení, když se jedná o provozování živnosti, jejíž výrobky budou jako výrobky jiných pekárén prodávány komukoliv, při čemž snaží se všechny živnosti toho druhu konkurovati »lidovými«, t. jest nízkými přístupnými cenami, takže právem označil soud I. stolice výraz »Lidová« reklamním. Pokud pak v obchodním rejstříku při některých firmách jak společností veřejných tak i akciových a společností s ruč. obm. zde při společnostech s r. ob. přichází v názvu výraz »Lidový«, tu je též odůvodněn předmětem podniku a účelem jeho a v mnoha případech značí poli-

tickou stranu, která podnik (zejména družstevní) uvedla v činnost. Neshledal proto soud rekursní stížnost důvodnou.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl. Důvody: Napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu, není ve zřejmém rozporu ani se zákonem ani se spisy a není také zmatečné. Nedostává se tudíž podmínek § 16 cis. pat. č. 208/54 ř. z. a nemohlo býti dovolacímu rekursu vyhověno.

—r—

Firma existující nemůže své znění ani v celku ani z části přenést na novou firmu kupce jednotlivce, zůstane-li dále existovati třeba část svého předmětu podniku jemu přepustila, neboť nová firma kupce jednotlivce může ke jménu majitele připojiti jen takový dodatek, který slouží k bližšímu označení osoby nebo živnosti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 13. října 1927 R I 733/27. Obchodní soud v Praze Firm 59001/27.)

Firma Bratří W-ové přepustila část svého podnikání, totiž obchod se stavebními potřebami, zeti jednoho spolčenika jmenované firmy Janu Z-ovi a ten žádal o zápis své firmy jako nové firmy vedle dále trávající firmy Bratří W-ové a vykazuje svolení majitele této společenské firmy žádal, aby jeho firma jako firma kupce jednotlivce byla zapsána s tímto zněním: »Bratří W-ové zef Jan Z.«.

První soud (soud rejstříkový) vrátil opověď firmy k opravě v těchto bodech:

1. navrhované znění firmy odporuje zákonným předpisům čl. 16 a 20 obch. z., neboť firma Bratří W-ové dosud stává, jde tedy o zápis firmy nové, kupce jednotlivce, která musí obsahovat jméno a příjmení majitele a k níž může býti připojen jen přídavek, kterým se přesněji označuje osoba neb živnost, t. j. v daném případě »obchod stavebními potřebami«. Takovým přípustným dodatkem však není dodatek »Bratří W-ové zef«.

2. »Bratří W-ové zef« neodpovídá zásadě pravdivosti firmy, poněvadž Jan Z. může býti zetěm jen jednoho z obou bratří a pak označení »Bratří W-ové« ve firmě svědčilo by na firmu společenskou, která však zde není.

Rekursní soud nevyhověl stížnosti žadatelově, neboť dle vlastního jeho tvrzení jde tu o novou firmu jednotlivce a dlužno ji tedy posuzovat co do přípustnosti podle zásad čl. 16 obch. zák.

Soud první stolice výstižně a jasně uvedl vešlé důvody, pro které jest zápis opovězeného firmy »Bratří W-ové zef Jan Z.« nepřipustný a stačí rekurenta odkázati na důvody ty.

Poukazuje se ien dále na to, že soud rejstříkový z povinnosti úřední jest povinen dbáti, aby nové zapisované firmy odpovídaly pravdě (čl. 26 obch. z.) a mýlí se rekurent, domnívá-li se, že je možno existujícím protokolovaným podnikům libovolně znění své firmy jako takové buď v celku nebo v části na jiné podnikatele povolit, neboť ani zeřízení a tedy také povolení užívání znění firmy jako takové bez předání závodu není přípustno (čl. 23 obch. z.).

Zásadě pravdivosti nové firmy neodpovídá část firmy »Bratří W-ové zef«, neboť není žadatel zetěm bratří W. a část firmy »Bratří W-ové« rovněž sama by neodpovídala pravdivosti, poněvadž rekurent není jedním z bratrů W-ů.

Proto správně nařídil rejstříkový soud žadateli přiměřenou změnu znění opovězené firmy.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl poukázav k tomu jen, že není tu podmínek § 16 cis. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z., ježto rozhodnutí není ve zřejmém odporu ani se zákonem ani se spisy a není také stíženo zmatečností.

—r—

Společenstvo může se platně usnésti na změně stanov ohledně snížení výše závodních podílů jen tehdy, když současně do stanov poime ustanovení, že závazky dosavadních členů zůstávají nezměněny, neboť ručení těchto nesmí se zmenšiti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 13. října 1927 R I 781/27. Vrchní zemský soud v Praze R IV 300/27. Krajský soud v Litoměřicích Firm 2353/27.)

Společenstvo s ručením obmezeným v Litoměřicích ohlásilo k zápisu do obchodního rejstříku změnu svých stanov v tom smyslu, že se výše závodního podílu snižuje z 200 Kč na 50 Kč.

Rejstříkový soud opověď tu zamítl, neboť se zřetelem na

§ 76 zák. č. 70/1873 ř. z. a na nabytá již práva věřitelů společenstva není přípustno snižovati výši závodního podílu i když dle předloženého — avšak neověřeného (§ 22 min. nař. č. 27/1863 ř. z.) nálezu společenstevního revisora jeví se poměr aktiv k pasívum společenství velmi uspokojivě. Zákon o společenstvech č. 70/1873 ř. z. nemá pro tento případ obdobných ustanovení jako zákon o společnostech s ruč. obmez. č. 58/1906 ř. z. (§§ 54—58); takže ani pro soud rejstříkový ani pro věřitele není jiných prostředků ochranných proti jednostrannému snížení úhradových fondů, než zachování závodních podílů v dosavadní výši.

Rekursní soud stížnosti společenstva nevyhoví. Odůvodnění: I když se přisvědčí stěžovateli, že není nepřípustno, aby sníženy byly závodní podíly členů, dlužno zdůrazniti, že by se tak státi mohlo jen za stanovení určitých kautel, zaručujících neztenčené trvání nabytých práv osob třetích. Toho však v daném případě není, neboť § 5 stanov zní nyní prostě, že závodní podíl obnáší 50 Kč, aniž by zároveň stanovil, jak se to má s nyní snižšími závodními podíly po 200 Kč.

Že by pak, jak rekurs tvrdí, při dosavadních členech se počít závodních podílů zvýšil nominálně na ty podíly, aniž by nastalo nějaké splacení podílů na členy, to není patrné z nově usnesené změny stanov. Právem proto odmítl první soud opověď.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu rovněž nevyhověl. Důvody: Stanovení výše závodního podílu jest nezbytnou složkou společenstevní smlouvy (§ 5 zák. č. 70/1873 ř. z. slova »smlouva musí obsahovati a k tomu č. 5 téhož ř. z.).

§ 9 a 33, odst. druhý téhož zák. připouští ovšem změnu společenstevní smlouvy (stanov) zcela všeobecně bez jakéhokoli obmezení na určité její součásti (§ 5), tedy také zvýšení nebo snížení závodních podílů. Při tom se vyžaduje jen, aby byla změna usnesena na valné hromadě kvalifikovanou většinou hlasů, pokud ovšem stanovy neupravují jinak tuto většinu. Jde-li však o snížení podílů, působí a může působiti usnesení valné hromady jen co do členů nově vstupujících. Závazky dosavadních členů zůstávají nezměněny, ježto by byla jinak dotčena práva věřitelů, spoléhajících na původní stav, zejména na výši původních závodních podílů a tím i na rozsah případného krytí (§ 76 uved. zák.).

To musí dojíti výrazu ve stanovách, má-li dojíti k obměněné jich změně. Nestačí proto pouhé ujištění, že dosavadní členové budou nadále účastníci stejnou měrou a jen místo jednoho podílu za 200 Kč budou míti čtyři po 50 Kč. Rekursní soud tedy správně věc posoudil a není tu podmíněk ř. 16 cís. pat. k dovolacímu rekursu.

—r—

Dozorčí rada společenstva jest oprávněna stěžovati si do usnesení rejstříkového soudu, jímž povolen byl zápis nově zvolených funkcionářů představenstva, nebyla-li valná hromada řádně svolána nebo dle předpisu stanov řízena a tím usnesení její neplatná.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 14. září 1927 R I 755/27. Vrchní zemský soud v Praze R IV 335/27. Krajský soud v Mostě Firm 1945/27.)

První stolice povolila zápisy nově zvolených členů představenstva nájemního a staveb. družstva na základě mimořádné valné hromady z 11. června 1927 a pokrač. 12. června 1927.

K rekursu členů dozorčí rady zmíněného družstva soud stolice druhé nařikáné usnesení zrušil a prvnímu soudu uložil, aby zápisy povolené v rejstříku společenstevním vymazal a ve věci dále po zákonu jednal.

Odůvodnění: Volby nových členů představenstva, jichž zápis nařikáným usnesením byl proveden, totiž předsedy a pokladníka provedeny byly v mimořádné »pokračovací« valné hromadě družstva konané dne 12. června 1927.

Z příloh připojených ohlášece zápisu vysvítá, že tato valná hromada nebyla svolána dle stanov jmenovaného družstva (§§ 33, 36, 37 a 39) a na 8 dní předem hlášena, že nebyli k ní pozváni ani všichni členové družstva a že schůzi neřídila osoba k tomu povoláná (§ 37 stanov).

Nelze proto pokládati usnesení této valné hromady za platné, zejména volby při ní provedené a neměl první soud zápis, o které na základě této valné hromady bylo žádáno, povoliti. Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl.

Odůvodnění: Dozorčí rada přísluší právo rekursu proti zápisu nově zvolených členů představenstva do společenstevního rejstříku, opírá-li se rekurs o neplatnost volby z důvodu, že valná hromada nebyla podle předpisu stanov svolána a řízena.

Toto právo dozorčí rady plyne již z předpisu §§ 24 a 25 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. a také z § 27 stanov, dle nichž této radě přísluší dozor nad správou společenstva ve všech odvětvích, zejména také vedení sporů proti členům představenstva. Jestliže tedy byla valná hromada nezákonně svolána a závadně proti stanovám řízena, jest to hrubé porušení správy družstva, k němuž nemůže a nemá dozorčí rada nečinně přihlížeti, nýbrž jest její povinností, zaříditi čeho třeba, by závady byly napraveny. To se může státi po případě i dočasným sesazením členů představenstva ve smyslu § 24 družstevního zákona a § 27 stanov.

Dal-li zákon dozorčí radě tak rozsáhlou pravomoc, nelze pochybovati, že jí přísluší i právo rekursu do zápisu vadně zvolených členů, pokud se týče, že se může domáhati nápravy nejen u rejstříkového soudu, jako úřadu dohlédacího (srov. § 9 zák. z 10. června 1903 č. 133 ř. z.), ale i rekursu u stolic vyšších.

Ve věci samé stačí poukázati ke správným důvodům napadeného usnesení, které dovolacím rekursu nebyly vyvráceny.

r.

Z E D N E

Dr. Emanuel Liska †. V předešlém čísle přinesli jsme nekrolog zemřelého vynikajícího kolegy a našeho spolupracovníka Dra Lisky. Právě v předešlých číslech uveřejňovali jsme jeho pojednání, jak notář má se zachovati při svém úřadování a v čísle dnešním přinášíme další pokračování. Musíme však s politováním sdělit, že znamenitý článek Dra Lisky nebyl ukončen, ježto neúprosná Morana vyrvala mu z ruky pero.

Spolek notářů čsl. vyslovil rodině zemřelého a notářské komoře brněnské vřelou soustrast a spolu s notářskou komorou pražskou položití dal na rakev věnec.

Fond Dra. Batka. Spolek čsl. kandidátů notářství »Brno« zaslal k uctění památky Dra Emanuela Lisky na fond Dra Batka 200 Kč, které tímto s díkem kvitujeme.

Moravsko-slezský odbor Spolku notářů čsl. v Brně věnoval fondu Dra Batka k uctění památky zemřelého předsedy tohoto odboru, pana notáře Dra Emanuela Lisky, obnos 500 Kč.

Následování hodno. Pan notář Jaroslav Syříš v Sobotce zaslal pro fond Dra. Gustava Kreimla na podporu vdov a sirotek po notářích 240 Kč, které složil advokát Dr. Kornel v Mladé Boleslavi ve sporu Sládek contra Follprecht. — Bylo by žádoucí, kdyby ostatní kolegové při podobných příležitostech rovněž pamatovali na naše fondy.

Svaz čsl. soudců pořádá spolu s německým spolkem soudců dne 4. prosince t. r. manifestační schůzi za tím účelem, aby na ní zaujal stanovisko soudcovstva k systemisaci a k dnešním poměrům u soudů vůbec. K manifestaci pozván Spolek náš i notářská komora pražská, jež účastnila se svým předsedou. Přítomni byli za ministerstvo spravedlnosti p. sekční šéf Roubíček, za vrchní zemský soud viceprezident Dr. Kasper, za advokátní komoru Dr. Volí, za Spolek českých advokátů Dr. Valenta, za českou právnickou fakultu prof. Dr. Hora, dále senátor Dr. Hain a Dr. Vágner, z poslanců Dr. Meisner a Lukeš, jakož i vynikající zástupcové stavu soudcovského. — Potrotní sň, v níž schůze se konala, byla přeplněna. Všichni řečníci poukazovali na těžké poměry stavu soudcovského jak v ohledu materiálním, tak i v ohledu služebním a přednášeli statistická data, jež vzbudila skutečně rozruch a podivení, že jest možno v naší republice, aby tak málo bylo dbáno nejdůležitějšího úřadu soudce, jenž vykonává spravedlnost jménem republiky. — Všichni přítomní hosté ujistili předsednictvo schůze svými sympatiemi a svou účinnou podporou. Bouřlivou pochvalou a velikým rozrušením provázen byl projev univ. prof. Dra Hory, který uvádíme na jiném místě. — Poté přijata jednomyslně tato resoluce:

»Soudcové a státní zástupci celé Republiky bez rozdílu národnosti na dnešní manifestační schůzi přímo křičícími referáty upozorňují se vším důrazem a vážností na kritický stav našeho soudnictví.

Bureaucratickým svědomím naší veřejnosti a všech zodpovědných činitelů zdůrazňujeme, že naše soudcovské poměry jsou kulturního státu nedůstojny a vedou nezbytně ku zhroucení našeho soudnictví.

Zalujeme, že poměry tyto jsou vykořisťováním nás, domněle bezmocných, protože politicky slabých intelektuálů.